

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/199842,Wydawnictwo-IPN-poleca.html>
03.05.2024, 10:20

Wydawnictwo IPN poleca

W kwietniu 2024 r. Wydawnictwo IPN poleca publikacje:

Krystyna Heska-Kwaśniewicz
Zdzisława Mokranowska

JA I MOJE KSIĄŻKI – TO JEDNO

Rozważania o pisarstwie Zofii Kossak

PROGRAM
WSPIERANIA
PAMIĘCI
NARODOWEJ

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

[Krystyna Heska-Kwaśniewicz, Zdzisława Mokranowska, *Ja i moje książki - to jedno. Rozważania o pisarstwie Zofii Kossak*, IPN, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2024, 728 s., ISBN 978-83-8229-983-0 \(IPN\), 978-83-67587-25-9 \(FRSE\)](#)

Seria wydawnicza: Literatura i Pamięć.

Ja i moje książki to jedno. Rozważania o pisarstwie Zofii Kossak to publikacja niezwykle potrzebna zarówno ze względu na pamięć o pisarce, jak i z powodu oczekiwań czytelników, którzy nierzadko mogą ulegać opiniom fałszującym

znaczenie twórczości, a także często poszukują busoli wskazującej punkty orientacyjne dla interpretacji dzieł literackich, oczekują podpowiedzi na temat przydatnych w lekturze kontekstów czy wreszcie liczą na unaocznienie istotnych aspektów i wymiarów czytanych książek. Autorki skupiły się na oświetleniu tych zdarzeń z życia pisarki, które stanowiły węzłowe punkty jej życiorysu. Podobnie postąpiono z przywoływanymi tu utworami. Ich dobór nie jest dziełem przypadku. Ilustrują one wypowiedzi autorek, dotyczących najważniejszych dla pisarki zagadnień, zdarzeń, miejsc i ludzi.

[Piotr Górka, *Aviation art of Piotr Górka*, tłumaczenie Wojciech Matusiak, Warszawa 2024, 172 s., ISBN 978-83-8229-696-9](#)

Album jest uhonorowaniem polskich pilotów walczących na Zachodzie podczas II wojny światowej. Polską wersję albumu IPN wydał w 2020 roku. W związku z dużym zainteresowaniem na Zachodzie historią polskich pilotów walczących w czasie II wojny światowej Wydawnictwo przygotowało anglojęzyczną wersję albumu. Album jest efektem prawie trzydziestu lat pracy artystycznej Piotra Górki. Znajdują się w

nim reprodukcje obrazów olejnych, na których autor przedstawia historię Polskich Sił Powietrznych na Zachodzie podczas II wojny światowej. Każdy z zaprezentowanych w albumie obrazów jest omówiony w odrębnym rozdziale zawierającym zarówno opis walk powietrznych przedstawionych na płótnach, jak i informacje na temat okoliczności powstawania dzieł.

JAN HLEBOWICZ

POLITYKA NA AMBONIE

ŚRODOWISKO KSIĘŻY „PATRIOTÓW”
W WOJEWÓDZTWIE GDAŃSKIM W LATACH 1950–1956

[Jan Hlebowicz, *Polityka na ambonie. Środowisko księży „patriotów” w województwie gdańskim w latach 1950-1956, Gdańsk-Warszawa 2024, 608 s. + 40 s. wkładki, ISBN 978-83-8229-913-7*](#)

Publikacje gdańskiego oddziału IPN.

Autor kreśli portret zbiorowy księży „patriotów” z województwa gdańskiego w latach 1950–1956, ukazując grupę kilkudziesięciu kapłanów z perspektywy psychospołecznej. W analizę historyczną wplata interdyscyplinarne odwołania do psychologii i socjologii oraz uwzględnia skomplikowane warunki polityczno-ekonomiczno-społeczne, w jakich przyszło żyć i działać duchownym powiązanym z reżimem komunistycznym.

Dawid Wdowiński

*A my nie jesteśmy
wybawieni*

[Dawid Wdowiński, *A my nie jesteśmy wybawieni*, wstęp i oprac. przypisów
Martyna Grądzka-Rejak, Warszawa 2023, 240 s. + 48 s. wkł. zdj., ISBN
978-83-8229-708-9](#)

W 2023 r. przypada 80. rocznica wybuchu powstania w getcie warszawskim. W nawiązaniu do tych wydarzeń Instytut Pamięci Narodowej przygotował przekład wspomnień jednego z czołowych bojowców zaangażowanych w działalność Żydowskiego Związku Wojskowego, Dawida Wdowińskiego – postaci nieco zapomnianej, pozostającej w cieniu innych osób związanych z tą organizacją. Jego zapiski stanowią ważne dopełnienie historii dziejów zarówno syjonistów-rewizjonistów, jak i ŻZW. To także ważne źródło do studiów nad dziejami getta warszawskiego, a także toczącego się tam powstania. Wspomnienia Wdowińskiego pierwotnie ukazały się w Stanach Zjednoczonych w 1963 r. pod tytułem *And We Are Not Saved*.

Publikacja w ramach centralnego projektu badawczego IPN „Dzieje Żydów w Polsce i stosunki polsko-żydowskie w latach 1917–1990”.

■ Paweł Kornacki

Nie tylko Ulmowie

Historie o Polakach
ratujących Żydów
na Podlasiu

[Paweł Kornacki, *Nie tylko Ulmowie. Historie o Polakach ratujących Żydów na Podlasiu*, Białystok-Warszawa 2024, 128 s., ISBN 978-83-8229-948-9](#)

Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN: „Dzieje Żydów w Polsce i stosunki polsko-żydowskie w latach 1917-1990”

Seria Wydawnicza Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku, tom 62.

Pomoc okazywana Żydom na ziemiach polskich opisana została w wielu publikacjach, choć Podlasie pozostaje poza głównym nurtem badań. Lukę tę stara się częściowo wypełnić niniejsza książka. Jej nadrzędnym celem jest popularyzacja tej problematyki wśród szerokiego grona odbiorców. Czytelnik odnajdzie tu kilkanaście ciekawych opowieści o Polakach ratujących Żydów na Podlasiu. Są to jednocześnie historie tych, którzy desperacko chcieli przetrwać koszmar wojny. Niektóre opisane przypadki funkcjonują już w obiegu naukowym, lecz większość jest zupełnie nieznana. Szczególną uwagę autor zwrócił na losy żydowskich dzieci. Niejednokrotnie między ratującymi i ratowanymi rodziły się silne więzi, a przybrane dzieci były kochane jak własne.

[8 maja 1945 roku. Polska perspektywa, red. nauk. Tomasz Bereza, Piotr Chmielowiec, Paweł Fornal, Rzeszów-Warszawa 2023, 292 s., ISBN: 978-83-8229-879-6](#)

Seria: Rzeszowska seria wydawnicza IPN

Książka prezentuje nurt badań nad położeniem państwa polskiego i społeczeństwa w momencie przełomowym, jakim było zakończenie II wojny światowej w Europie. Autorom i zespołowi redakcyjnemu zależało, aby znalazły się w niej artykuły wkraczające na obszary badawcze dotychczas w niewielkim stopniu rozpoznane, ukazujące mniej znane zagadnienia z zakresu wojskowości i życia gospodarczego oraz problemy nurtujące małe, lokalne społeczności. Za wartą zasygnalizowania uznano również kwestię strat wojennych poniesionych w latach 1939-1945.

**JANUSZ
WRÓBEL**

**W OGNIU WOJEN
I REWOLUCJI**

POLACY W CHINACH (1898–1949)

**[Janusz Wróbel, *W ogniu wojen i rewolucji. Polacy w Chinach 1898-1949*,
Łódź 2023, 772 s., ISBN 978-83-8229-816-1](#)**

Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Uchodźstwo,

emigracja niepodległościowa 1939–1990”.

Biblioteka Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi Tom LXVII

Monografia diaspory polskiej w Chinach powstałej w związku z budową Kolei Wschodniochińskiej na przełomie XIX i XX w. powiększonej w latach II wojny światowej o uchodźców z Polski. Książka ukazuje okoliczności powstania diaspory i jej likwidacji w wyniku repatriacji oraz emigracji do innych krajów a także różne aspekty jej życia społecznego w całym okresie jej istnienia.